

Verslag NETWERK MET SMAAK, live bijeenkomst van Netwerk Cultuursensitief werken

15 november 2023, locatie DZN | Directe Zorg Nijmegen St. Jozefklooster, Nijmegen

35 deelnemers van o.m. Buurteams, Yoin/Entra/Lindhout, RIBW, TVNzorgt!, DZN, Pontem college, Mondial college, Plurn, Netwerk Cultuursensitief werken.

Welkom

Mariet Meurs, voorzitter van Netwerk Cultuursensitief werken, heet iedereen welkom, vertelt kort wat het Netwerk doet en wat er op het programma staat. Deze keer zijn we uitgenodigd bij DZN | Directe Zorg Nijmegen, een organisatie die transcultureel maatwerk biedt aan een bijzondere groep (jong)volwassenen.

Op deze live bijeenkomst praten we elkaar bij over activiteiten van en voor het Netwerk, we leggen nieuwe contacten en halen bestaande connecties aan en we werken aan de doorontwikkeling van cultuursensitieve expertise aan de hand van casusbesprekingen. Cultuursensitief werken leer je nl niet uit een boek en is niet één bepaalde vaststaande methodiek.

Inleiding met presentatie over DZN | Directe Zorg Nijmegen

In hun informatieve en inspirerende Inleiding vertellen Saïd en Igor over de (R.K.) geschiedenis van de locatie St. Jozefklooster; zij schetsen hun doelgroep: (jong)volwassenen van 18 -30 jaar met lvb, waarbij de focus ligt op subculturen en cliënten die 'niet goed passen' bij reguliere zorgaanbieders.

Visie en Missie van DZN zijn kernachtig verwoord in resp. *'In onze kwetsbaarheid schuilt onze grootste kracht'*, en *"we werken ernaar toe dat bewoners 'het zelf in zichzelf te ontdekken'."*

DZN begeleidt en behandelt 60 tot 70 bewoners- meesten met een WLZ indicatie- op 2 locaties genaamd Next en Connect. Bewoners hebben hun eigen persoonlijke leefomgeving in de vorm van een eigen unit. Medewerkers begeleiden de bewoners liefdevol professioneel, bieden hen een thuisgevoel. Beroepskrachten worden eerder geselecteerd op basis van 'wat zij hebben meegemaakt in hun leven en hoe ze dit hebben verwerkt', dan op hun diploma, zegt Saïd.

Igor licht ook de cultuursensitieve werkwijze toe aan de hand van een schema met 7 aspecten van cultuursensitief werken (zie ook bijlage: *DZN presentatie netwerk met smaak*):

1. **Inlevingsvermogen**
2. **Reflecterend vermogen**
3. **Open houding**
4. **Zelfvertrouwen en pro-activiteit** om het gesprek aan te gaan
5. **Waardering van diversiteit**
6. Steeds **op zoek naar nieuwe kennis** die inclusie en acceptatie van diversiteit bevordert
7. Toepassing van **cultuursensitieve interventies**

Deze manier van werken passen het management en het team ook toe op hun eigen werk: ze bespreken onderling regelmatig wat ze doen, reflecteren op hun werk en trekken daaruit conclusies. Het team is in een jaar tijd twee keer zo groot geworden.

Inzet van netwerkleden in het 2^e halfjaar van 2023

Onder leiding van Fatma Ali, lid kerngroep Cultuursensitief werken, worden uit het publiek voorbeelden opgehaald van wat het Netwerk zoal doet.

- ❖ Pontem College is eind juni ondersteund door **Lula** (niet aanwezig) bij overlijden van een leerling van Eritrese afkomst. Zij is o.m. meegegaan met docent en mentor naar de ouders, heeft geparticipeerd in een gesprek met de klas en geadviseerd over culturele gebruiken bij overlijden in de Eritrese cultuur en de aanpassing daarvan.
- ❖ **Lala**: heeft Sociaal Team Berg en Dal enkele keren ondersteund bij 2 cases, beiden betreffende leerlingen met advies speciaal onderwijs, in gesprek met ouders van Syrische afkomst.
- ❖ **Jade**: heeft Regieteam Berg en Dal ondersteund bij casus Chinees gezin.
- ❖ **Hoa**: , heeft een doorbraak bereikt in een Vietnamees gezin, met relatieprobleem tussen ouder en jong volwassen zoon.
- ❖ **Félipe**: heeft op verzoek van en in samenwerking met *Karakter* een workshop over autisme bij migranten verzorgd voor de organisatie Amerpoort in Amersfoort.
- ❖ **Anca**: (niet aanwezig) heeft een inzet van cruciaal belang geleverd t.b.v. een Roemeens gezin, op aanvraag van een Buurtteam. Zij heeft er –outreaching werkend – voor gezorgd dat het Buurtteam bij het gezin is binnengekomen waar verder geen enkele organisatie voet achter de deur kreeg. De casus loopt nog.
- ❖ **Fatma**: heeft ondersteuning geboden op aanvraag van Mikado school voor speciaal onderwijs, tijdens een multidisciplinair overleg met ouders afkomstig uit Midden Oosten.
- ❖ **Dominique**: In samenwerking met *113 Zelfmoordpreventie* is een workshop georganiseerd over suïcidepreventie bij migranten(jongeren). Mede als gevolg hiervan beraadt 113 zich intern hoe haar producten beter kunnen worden afgestemd op de diversiteit in de samenleving.

(netwerk) pauze met heerlijke Syrische hapjes

Casusbespreking

In 3 subgroepen bespreken we cases, een over Volwassenen en twee over Jeugd&gezin.

Enkele ‘algemene’ uitkomsten van de casusbesprekingen:

- Het is zeker niet zo dat een cliënt die cultuursensitieve begeleiding of hulp wil krijgen daarvoor in alle gevallen een professional nodig heeft van zijn eigen culturele achtergrond/ lees: afkomstig is uit hetzelfde land. De aansluiting bij de cultuur van de cliënt kan ook bestaan uit affiniteit en/of kennis van iets dat voor de cliënt van waardevolle en grote betekenis is. (In de casus Volwassenen bleek dat de leer van het Hinduïsme te zijn).
- Het traject vanaf een melding bij *Netwerk Cultuursensitief werken* tot aan daadwerkelijke hulp aan de cliënt of het cliëntsysteem verloopt in een aantal gevallen zeer traag, terwijl het Netwerk al binnen enkele dagen een match heeft aangeleverd bij de aanvrager van Veilig thuis bij voorbeeld, of van een huisarts of buurtteammedewerker. Het zou goed zijn om te onderzoeken hoe dit verbeterd kan worden.
- De ervaring van enkele buurtteammedewerkers is dat sommige cultuursensitief werkende zorg/hulpverleningsorganisaties de cliënt onnodig lang bij zich houden. Hoewel dit herkenbaar is,

wordt hiernaast ook opgemerkt dat bij het *Netwerk Cultuursensitief werken* ook berichten van verbazing zijn binnengekomen over de (ruime) herindicatie door Buurtteams, van cliënten die door zo'n organisatie waren gekenmerkt als *zelfredzaam* en *geen hulp meer behoevend*.

- Bestuurder Saïd merkt op dat er –sinds de Buurtteams operationeel zijn – minder verwijzingen bij DZN komen vanuit Buurtteams/v/h wijkteams. Ook vraagt hij zich af of medewerkers op de hoogte zijn van de werking van de WOZ en zegt hij graag bereid te zijn om hierover een voorlichting te geven. Zie ook de bijlage: *DZN Informatie voor verwijzers en partners*.
- Soms is het heel frustrerend dat een cultuursensitief werkend ambulante begeleider (vanwege inschaling op een bepaald niveau en niet omdat deze niet bekwaam zou zijn om de vereiste hulp te bieden) niet de hulp kan leveren in een cliëntensysteem met een specifieke culturele achtergrond, terwijl hiervoor geen begeleiding van (niveau 4 of 5) gediplomeerde leverbaar is. Een aspect van Cultuursensitief werken is immers ook 'out of the box' denken en handelen en dat kan in specifieke situaties betekenen dat er – in het belang van de cliënt - een uitzondering moet worden gemaakt op de formele diplomeringseisen.

Dank aan DZN en aan alle aanwezigen voor hun betrokkenheid en inbreng!

www.netwerkcultuursensitiefwerken.nl

